

MANAGEMENTUL ECONOMIEI „VERZI” PRIN PRISMA ECOLOGICĂ

GREEN ECONOMY MANAGEMENT THROUGH THE ECOLOGICAL ANGLE

Corina GRIBINCEA,
doctor în economie, cercetător,
Institutul Național de Cercetări Economice

SUMMARY

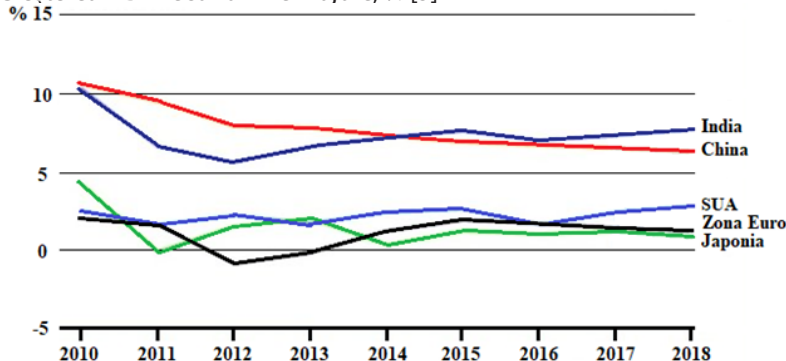
At present, society understands the essence of „green economy” differently. Some believe that these are new sectors of the economy that will improve the country's nature. Others understand this expression as new technologies, a kind of ecosystems that are designed to help and benefit nature. Still others believe that this is a transition to a new development stage, which aims to create environmentally friendly products. All these approaches to defining a concept are very close to the meaning of the notion. An ecological economy is an economy designed to maintain the wellbeing of society through the efficient use of natural resources, as well as ensuring the return of final products to the production cycle. Firstly, the „green” economy targets the economic consumption of those resources that are currently undergoing exhaustion (minerals - oil, gas) and the rational use of inexhaustible resources.

Keywords: management, economy, environment, development, advantages, efficiency, contradiction, sustainability, factors of influence.

Introducere. Problemele interacțiunii dintre economie și ecologie nu au fost destul de suficient abordate. Concomitent, este dificil de contestat faptul că asigurarea creșterii economice este asociată cu o creștere a poluării și a degradării mediului. Acest lucru se caracterizează prin epuizarea resurselor naturale, în dezechilibrul biosferei și al schimbărilor climatice, care limitează posibilitățile de dezvoltare ulterioară.

Potrivit previziunilor Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), cu modul modern de producție și nivelul consumului până în 2050 față de anul 2000, lumea va pierde între 61 și 72% din floră și faună, iar conservarea teritoriilor naturale va fi perturbată ireversibil de 7,5 milioane de km². [5]

Fig. 1. Creșterea PIB în economiile majore, % [5]

Scopul cercetării constă în investigarea corelării dintre necesitatea dezvoltării economice și protejarea mediului, utilizarea optimală a instrumentelor pentru gestionarea durabilă a resurselor.

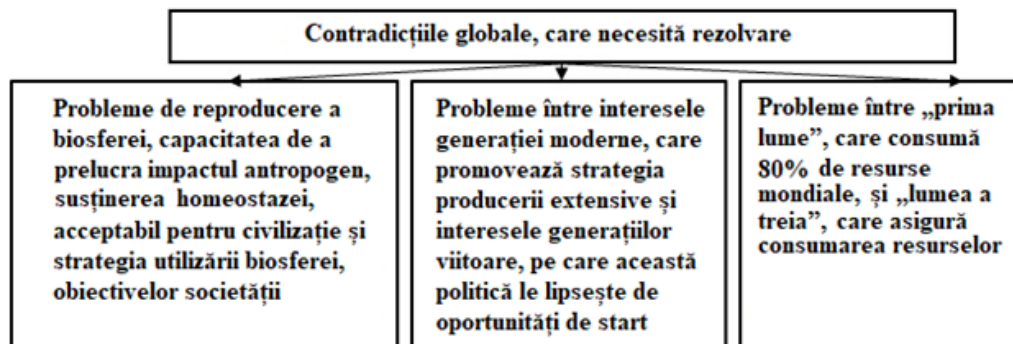
Metodele de cercetare includ statistica, comparația, analiza, previziunea, inducția, deducția etc.

Analiza rezultatelor. Managementul mediului constituie un set de reacții din partea întreprinderilor la provocările societății și mediu în evaluarea poziției lor vis-à-vis de dezvoltarea, implementarea politicilor și strategiilor menite să îmbunătățească această poziție, însoțite de schimbări în sistemele de management pentru a asigura îmbunătățirea și gestionarea eficientă.

Unii autori interpretează managementul mediului ca un management al mediului înconjurător. Performanța ecologică a unei întreprinderi devine din ce în ce mai importantă pentru părțile interesate. Pentru a atinge o eficiență înaltă a mediului, este necesar ca întreprinderea să se angajeze să aplice o abordare sistematică și să îmbunătățească în mod constant sistemul de management de mediu. Eficiența ecologică se realizează prin managementul de mediu, care joacă în prezent un rol important în dezvoltarea spiritului antreprenorial. Managementul de mediu este o inițiativă și activitate productivă a entităților economice ale unei întreprinderi, menite să-și atingă propriile scopuri de mediu, proiecte și programe elaborate pe baza principiilor performanței de mediu a entității. [2] Principala perspectivă a activităților întreprinderilor este sistemul de management de mediu, ținând cont de aspectele și principiile de funcționare ale economiei ecologice. În opinia autorului, economie ecologică este o economie care îmbunătățește bunăstarea oamenilor și asigură justiția socială, reducând semnificativ riscurile pentru mediu și epuizarea sa. Economia „verde” – este un sistem de activități economice asociate cu producția, distribuția, consumul de bunuri și servicii, care ar trebui să conducă la creșterea bunăstării populației, fără a fi expusă riscurilor de mediu. [3]

Indicatorii economici tradiționali ai unei întreprinderi, cum ar fi veniturile, profitabilitatea, efectul economic general, oferă o idee eronată despre eficiența unei întreprinderi, deoarece nu reflectă impactul negativ al producției și al consumului asupra capitalului natural. [1] Prin epuizarea resurselor naturale sau prin reducerea capacității ecosistemelor de a-și îndeplini funcțiile benefice, cum ar fi alimentarea cu produse, reglementarea și satisfacerea nevoilor culturale, activitatea economică este deseori însoțită de o devalorizare a capitalului natural (fig. 2).

Fig. 2. Contradicțiile dintre dezvoltarea economică și viitorul sustenabil [cercetările autorului].

Pe principiile unei economii verzi, se precaută unele aspecte precum:

- implementarea surselor de energie regenerabile și alternative;
- gestionarea deșeurilor industriale;
- protecția mediului;
- tehnologia „verde”.

Conform cercetărilor autorului, toate aceste elemente sunt legate în mod inextricabil de managementul de mediu, al cărui scop principal este:

- reducerea impactului negativ asupra mediului;
- îmbunătățirea performanței de mediu a întreprinderii;
- creșterea eficienței economice a întreprinderii;
- reducerea generării și reciclării deșeurilor.

Prin urmare, aspectul principal al dezvoltării economice este dezvoltarea managementului de mediu al întreprinderii, ținând seama de principiile unei economii „verzi”.

Tabelul 1. Consumul final de resurse energetice în Republica Moldova, 2014-2017 (mii tone echivalent petrol). [6]

	2014	2015	2016	2017
Consumul final - total	2409	2455	2571	2719
Cărbune	93	100	74	103
Gaze naturale	386	393	418	427
Produse petroliere	789	814	877	925
Biocombustibili și deșeuri	618	629	678	744
Energie electrică	313	317	311	317
Energie termică	210	202	213	203

În economia „verde” se evidențiază următorii vectori:

1. *Implementarea resurselor regenerabile de energie.* Este necesar de reținut că, potrivit specialiștilor în ecologie, mai mult de jumătate din toate mineralele fosile ar trebui să rămână neexplorate pentru a evita schimbările climatice semnificative de pe planetă.

2. *Îmbunătățirea sistemului de gestionare a deșeurilor.* În prezent, în țările dezvoltate, se produc zilnic 1-3 kg/per capita de deșeuri solide municipale, iar numai în SUA acest indicator crește cu 10% la fiecare 10 ani.

3. *Îmbunătățirea sistemului de gestionare a apei.* Acum fiecare a șasea persoană de pe planetă se confruntă cu o lipsă de apă potabilă proaspătă. [6]

4. *Dezvoltarea transportului „curat” (durabil, „verde”).* UNEP depune eforturi pentru a reduce cererea pentru transport, în special pentru vehiculele private, fără a compromite mobilitatea globală.

5. *Limitarea influenței intensive agricole asupra mediului.* Aceasta implică aplicarea limitată (sau refuzul) utilizării erbicidelor, pesticidelor, substanțelor chimice toxice, precum și a îngrășămintelor chimice. Produsele din agricultura ecologică nu conțin organisme modificate genetic, sunt prelucrate fără utilizarea E-ingredientelor și sunt păstrate în afara contactului cu substanțe nonnaturale.

6. *Eficiența energetică în serviciile comunale.* Prezența complexelor rezidențiale, echipate cu structuri ineficiente de izolație și sisteme de încălzire, implică pierderi semnificative de căldură.

7. *Conservarea și gestionarea eficientă a ecosistemelor.* Toată diversitatea activităților umane din biosferă conduce la schimbări, direcția și gradul cărora se numește criză ecologică.

Economia „verde” se bazează pe tehnologii „verzi”, care nu gestionează consecințe, ci cauzele problemelor de mediu, schimbând drastic abordarea, produsele și, nu în ultimul rând, comportamentul consumatorilor. Încă din 1934, autorul conceptului de PIB obișnuit, Simon Kuznets, care discuta cu senatorii americani, a avertizat: „Bunăstarea unei națiuni nu poate fi măsurată în mod adecvat prin venitul național”. [4] Prin măsurarea PIB-lui se poate estima bunăstarea relativă, fără a lua în considerare costurile sociale și impactul asupra mediului.

Concluzii. Rezumând, putem constata că tranziția practică la o economie „ecologică, verde” necesită o justificare teoretică și metodologică serioasă a acestui fenomen socioeconomic. Se pare că sinteza abordărilor conceptuale considerate, poate crea baza pentru formarea unui instrument metodologic unic și implementarea acțiunilor practice ale comunităților locale în domeniul economiei „verzi”. În același timp, dezvoltarea în continuare a unei înțelegeri a metodologiei unei economii „verzi” nu poate avea loc decât în timpul unei discuții științifice largi pe această temă.

BIBLIOGRAFIE

1. Gribincea A. Asigurarea competitivității inovațiilor și sustenabilității economice a Israelului. În: Revista „Administrarea Publică”, nr. 1, 2018, p. 133-142.
2. Gribincea C. Energy efficiency policy in Moldova. În: Revista „Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development”, vol. 13, Issue 1/2013, p.155-159.
3. Gribincea C. Problemele managementului energetic în industria agroalimentară. În: Conferința științifică internațională „Rolul Euroregiunilor în dezvoltarea durabilă în contextul crizei mondiale. Exemplu: Euroregiunea Siret-Prut-Nistru”, Iași: Ed.Tehnopress, 2013, vol.17, p. 89-97.
4. Rapport IMF, 2019 Economia mondială. În: <http://www.imf.org/external/pubs/ft/ar/2018/eng/>
5. Resursele naturale și mediul în Republica Moldova Culegere statistică. Chișinău: BNS, 2018, p. 74.